

Strojové učenie - Machine Learning

Základy internetu vecí

ÚINF PF UPJŠ

Ktoré zvieratá mám rád?

bažant, kuna, rys, **d'ateľ**, vlk, jazvec, bobor, vydra, los, sob, **žralok**, **pavúk**, **dážďovka**, **had**, tiger, lev, leopard, **orol**, **sliepka**, **hus**, mačka, **sova**, **netopier**, **moriak**, kôň, mlok, **slimák**, rys, puma, slon, antilopa, nosorožec, hroch, krokodíl, gorila, **komár**, **mucha**

Ktoré zvieratá mám rád?

- pes
- delfín
- lastovička
- jašterica
- jeleň
- prasa
- sokol
- medveď
- kapor
- líška

Čo je strojové učenie?

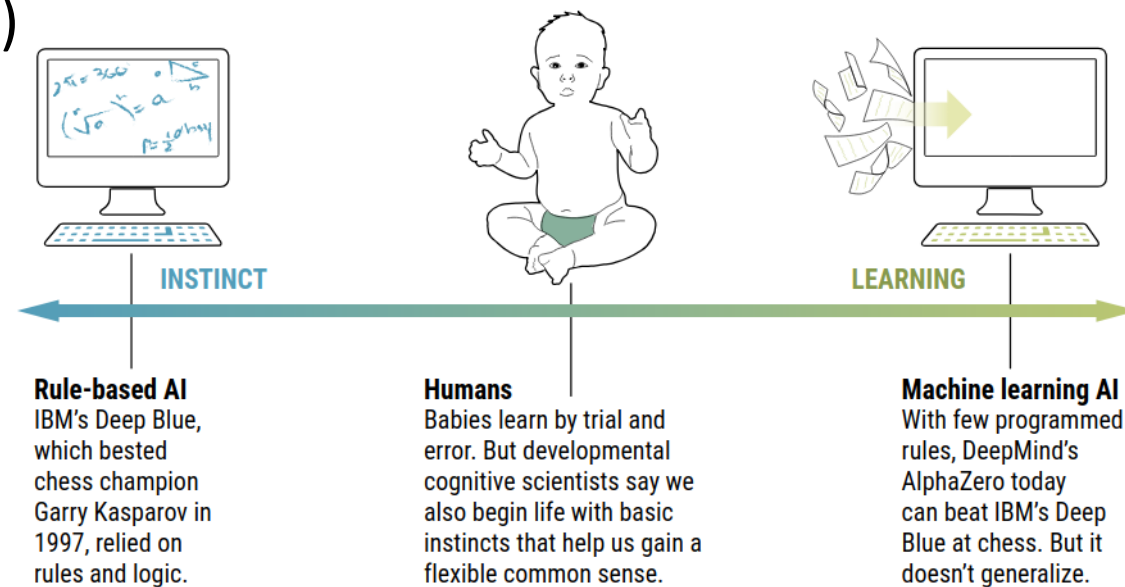
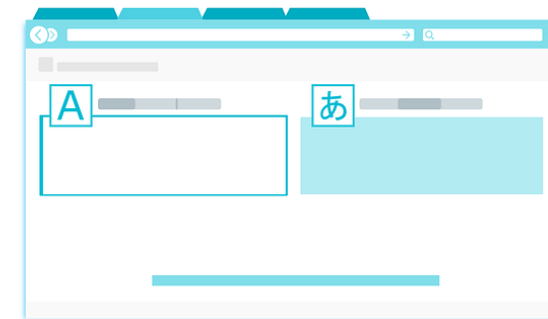
Machine learning algorithms build
a mathematical model of sample data,
known as "training data",
in order to make
predictions or decisions
without being
explicitly programmed to perform the task.

Arthur L. Samuel, 1959

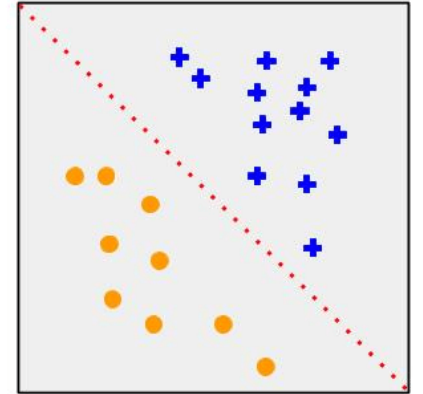
Kedy použiť ML?

- "Tradičné" algoritmy vs. učenie z dát
- Nie je to riešenie na všetko
- Ak sa dá niečo vyriešiť bez ML, tak netreba ML
- Vhodné v situáciách:
  - ak nevieme **definovať pravidlá** (počasie)
  - ak nevieme **škálovať** (spam)

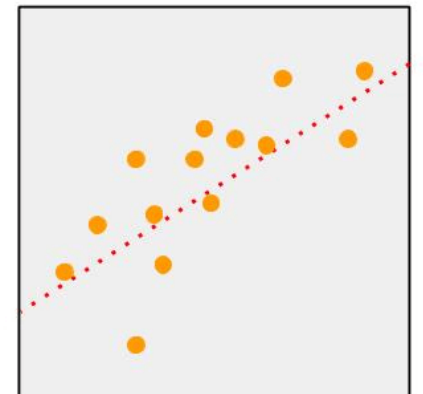

Typy problémov

- **Klasifikácia** (diskrétny výstup)
  - Binárna alebo multi-class
  - Kúpi si zákazník tento produkt?, Je tento email spam?
  - Čo robí používateľ smartfónu?
- **Regresia** (spojitý výstup)
  - Aká je výška človeka podľa jeho váhy?
  - Aká je cena domu?
- **Zhlukovanie**
  - Učenie bez učiteľa

Classification

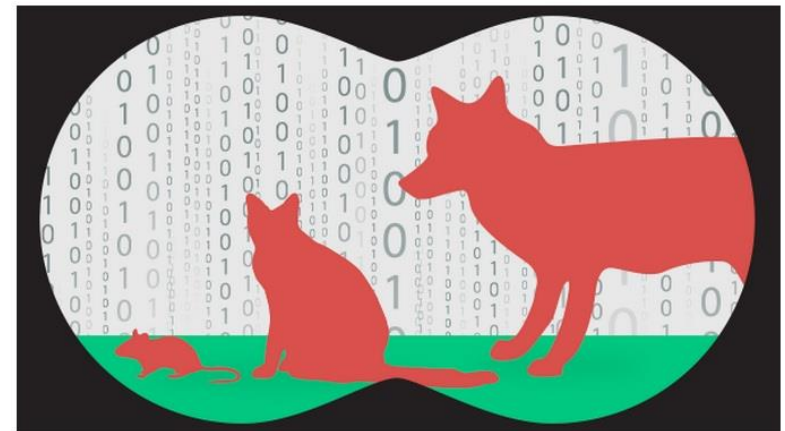
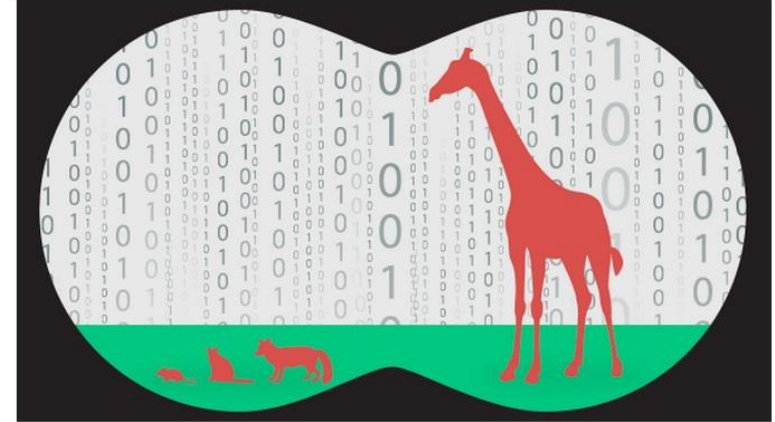

Regression

Vytvárame ML riešenie

- Definovať problém
- Zozbierať dáta (označené)
- Analyzovať dáta (prípadne upraviť)
- Vybudovať model - dodať vstupy/features
- Použiť model na predikciu

"Ak mám **hodinu** na vyriešenie problému, strávim **55 minút** premýšľaním o **probléme** a **5 minút** premýšľaním o **riešení**."

Úprava dát

- **Nahradiť chýbajúce alebo nevyhovujúce hodnoty**
  - N/A vs. 0, alebo doplniť priemerom/mediánom
- **Kartézsky súčin**
  - produkty, farby - biele_tricko, zelene_tricko, zelene_nohavice
- **Nelineárne transformácie**
  - priradiť číselné hodnoty do kategórii (napr. vek zákazníkov)
- **Domain-specific features**
  - dĺžka, šírka, výška - pridať súčin; váha, výška - BMI
- **Variable-specific features**
  - parsovanie stringov
- **Normalizácia vstupov**
  - škálovanie a normalizácia podľa strednej hodnoty

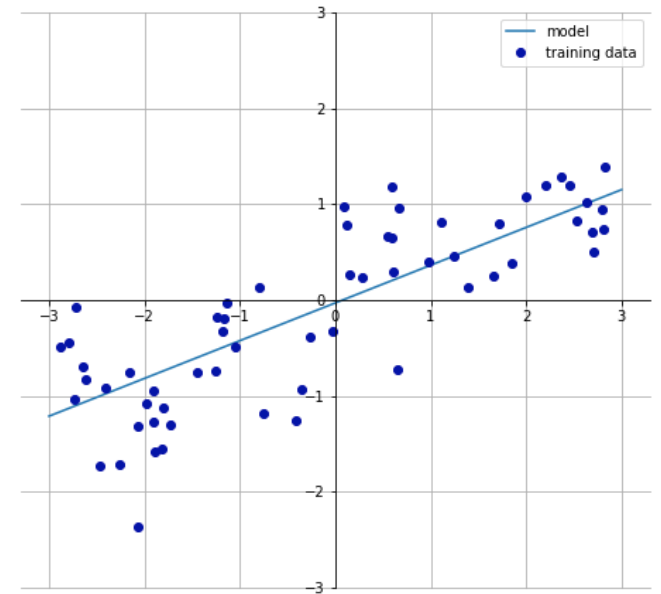
Rozdelenie datasetu

- Cieľ - označiť neznáme dáta (**predikcia**)
- Typicky 70:30 (predvolené v AWS), niekedy až po 80:20
- **Trénovacia vzorka** - učenie (aké sú medzi dátami vzťahy, závislosti)
- **Testovacia vzorka** - evaluácia (aký dobrý je model)
- Náhodné poradie
- Pozor na prílišné učenie - nie je dostatočne všeobecné

	0	1	2	3	4	5
1	1 · 0 = 0	1 · 1 = 1	1 · 2 = 2	1 · 3 = 3	1 · 4 = 4	1 · 5 = 5
2	2 · 0 = 0	2 · 1 = 2	2 · 2 = 4	2 · 3 = 6	2 · 4 = 8	2 · 5 = 10
3	3 · 0 = 0	3 · 1 = 3	3 · 2 = 6	3 · 3 = 9	3 · 4 = 12	3 · 5 = 15
4	4 · 0 = 0	4 · 1 = 4	4 · 2 = 8	4 · 3 = 12	4 · 4 = 16	4 · 5 = 20
5	5 · 0 = 0	5 · 1 = 5	5 · 2 = 10	5 · 3 = 15	5 · 4 = 20	5 · 5 = 25
6	6 · 0 = 0	6 · 1 = 6	6 · 2 = 12	6 · 3 = 18	6 · 4 = 24	6 · 5 = 30
7	7 · 0 = 0	7 · 1 = 7	7 · 2 = 14	7 · 3 = 21	7 · 4 = 28	7 · 5 = 35
8	8 · 0 = 0	8 · 1 = 8	8 · 2 = 16	8 · 3 = 24	8 · 4 = 32	8 · 5 = 40
9	9 · 0 = 0	9 · 1 = 9	9 · 2 = 18	9 · 3 = 27	9 · 4 = 36	9 · 5 = 45
10	10 · 0 = 0	10 · 1 = 10	10 · 2 = 20	10 · 3 = 30	10 · 4 = 40	10 · 5 = 50

Lineárny model

- **Model** – SVM, neurónová sieť, bayesovská sieť, rozhodovací strom
- **Lineárny model** - lineárna kombinácia vstupov (features)
- Učiaci proces nastavuje jednu váhu pre každý vstup
- $y = w[0] * x[0] + w[1] * x[1] + \dots + w[p] * x[p] + b$
- **Hyperparametre**
  - Učiaci pomer
  - Veľkosť modelu
  - Počet prechodov dátami
  - Poradie vstupných dát
  - L1 a L2 regularization - vhodné ak sú korelácie vo vstupoch
    - L1 spôsobuje redší model a redukuje šum
    - L2 znižuje hodnoty váh a stabilizuje ich tam kde korelujú

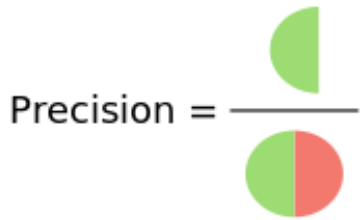
Evaluácia - príklad

- Vzorka ľudí - chorobu má 0.5%
- **A1** algoritmus odhaduje či má človek chorobu
- Chyba algoritmu A1 je **1%**
- **A2** algoritmus o každom pacientovi tvrdí, že chorobu nemá
- Chyba algoritmu A2 je **0.5%**

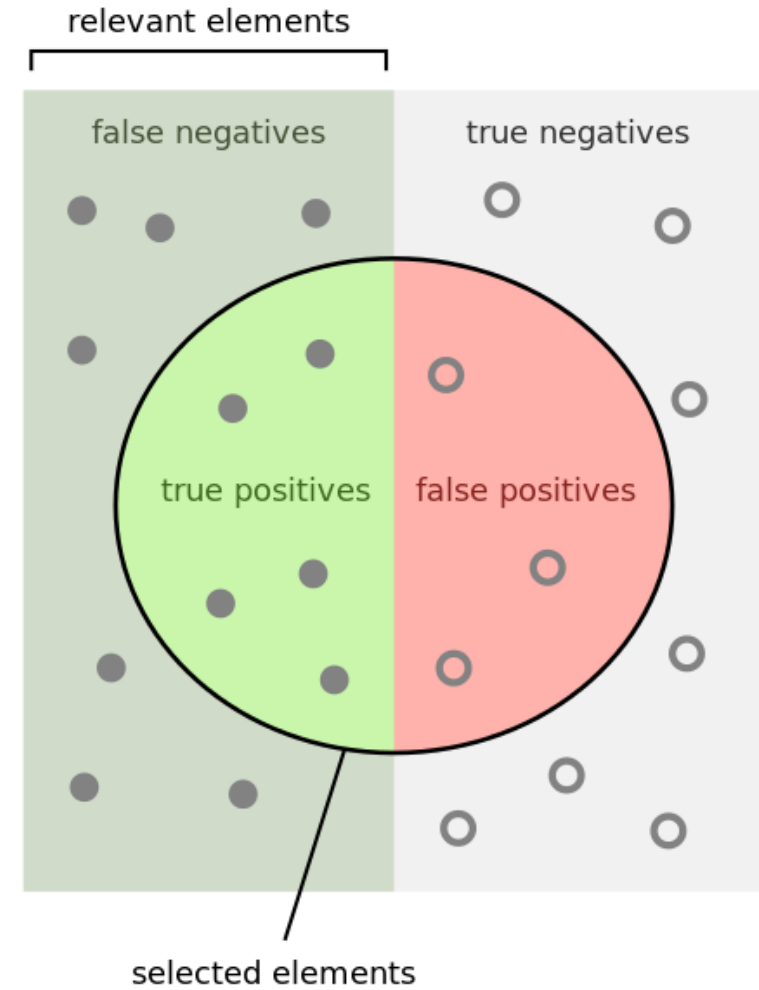
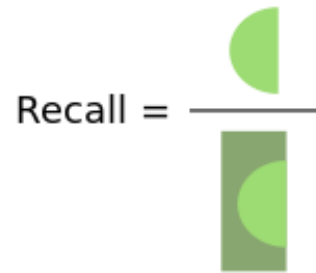
Evaluácia – F1 skóre

- $$F_1 \text{ skóre} = \frac{2 * P * R}{P + R}$$

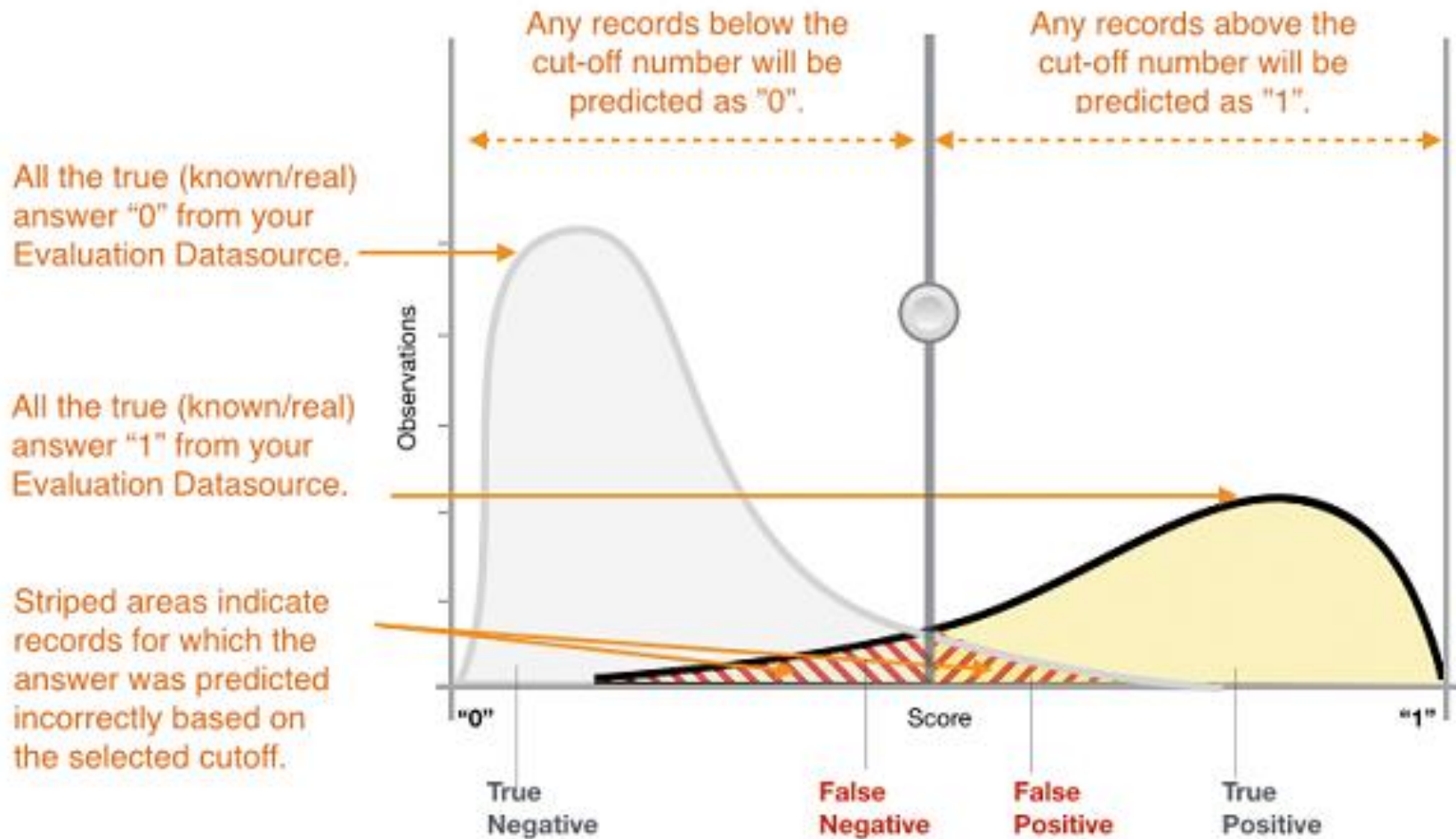
How many selected items are relevant?

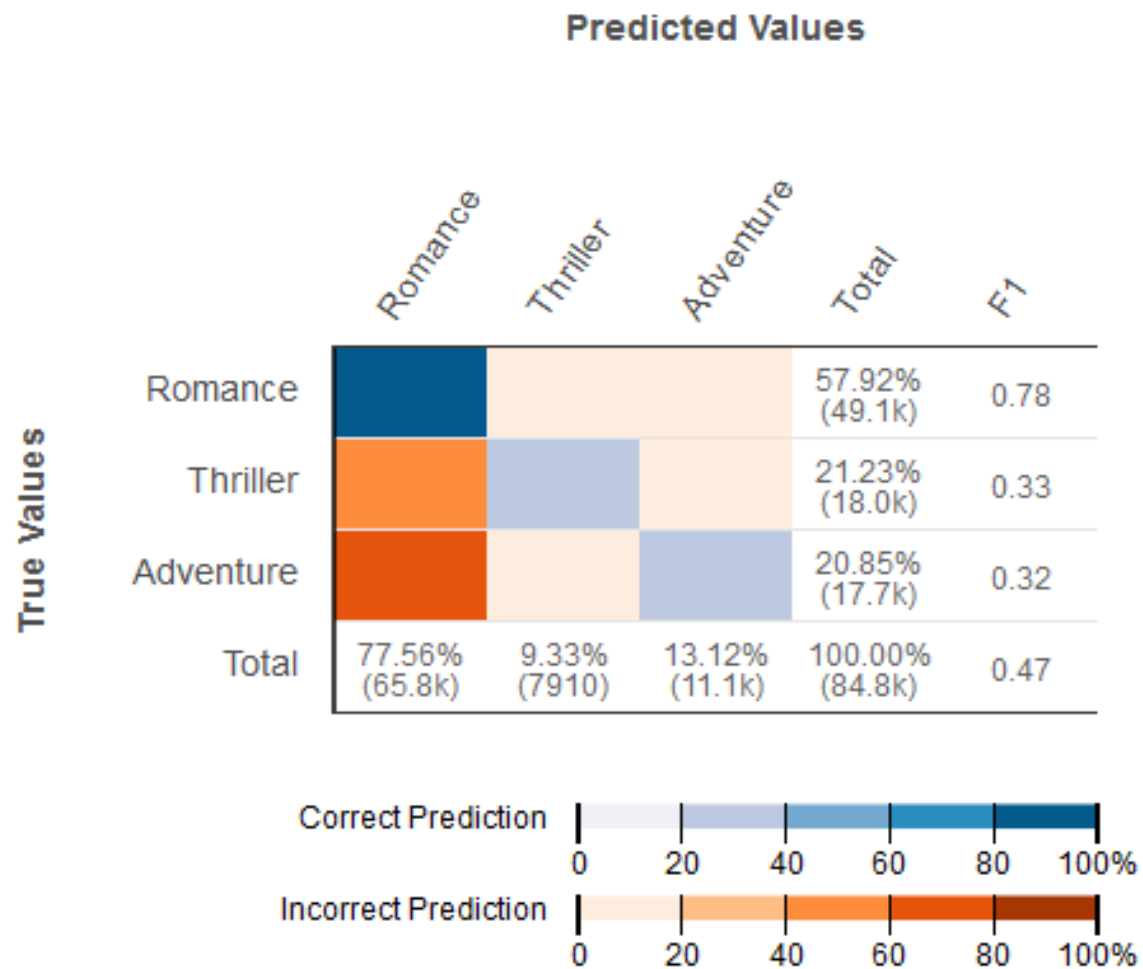
How many relevant items are selected?

Binárna klasifikácia (cut-off)

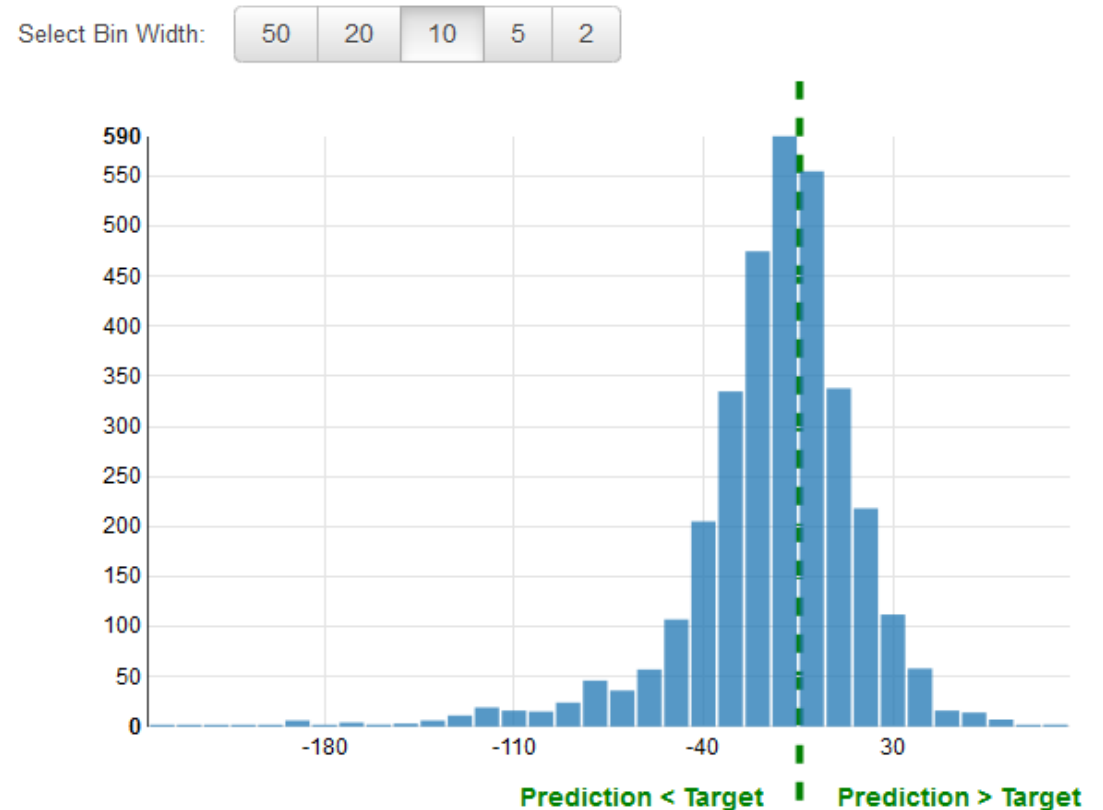

Evaluácia multiclass klasifikácie

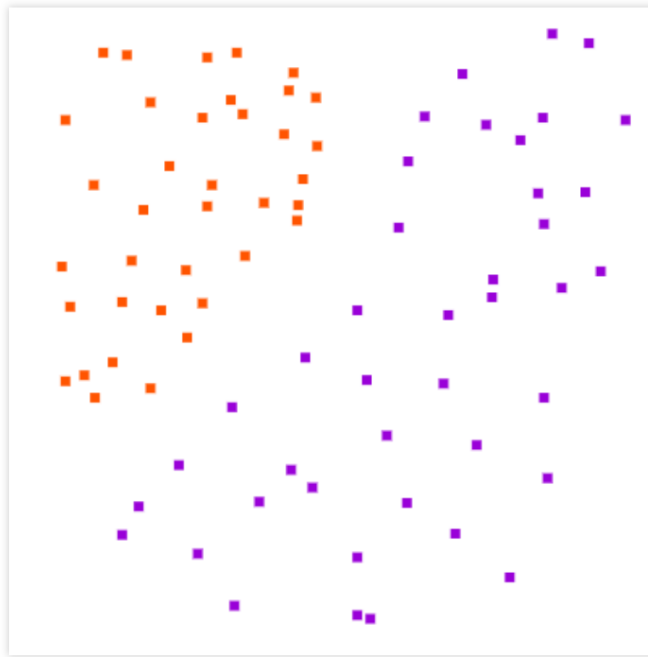
Evaluácia regresie

- **Residual** - rozdiel medzi cieľovou a predikovanou hodnotou
- **Positive** residual
  - model podhodnocuje
- **Negative** residual
  - model nadhodnocuje
- *Error* – stredná hodnota populácie
- *Residual* - stredná hodnota vzorky
- Rôzna metrika

Zlepšenie presnosti modelu

- Pridať nové dáta do trénovacej vzorky
- Pridať viac premenných a zlepšiť spracovanie vstupov
- Vyladiť parametre modelu (napr. učiaci pomer, počet prechodov dátami)

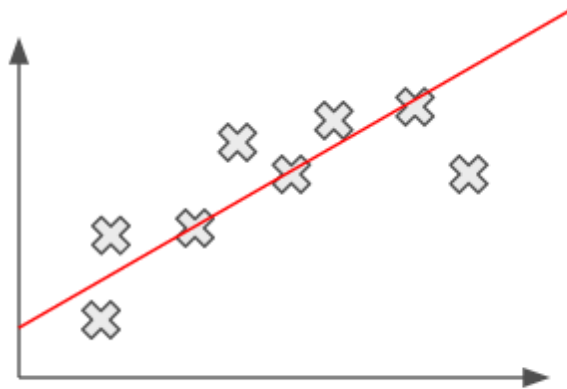
Underfitting & Overfitting

- **Underfitting**

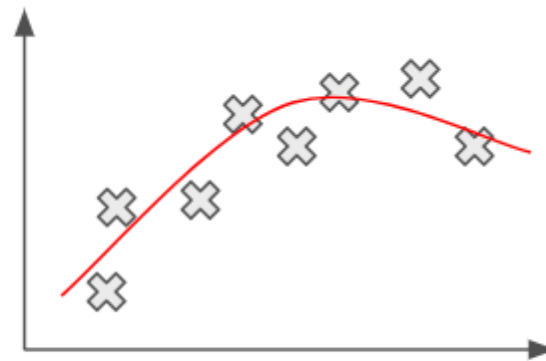
- pridať domain-specific vstupy, kartézské súčiny ...
- použiť menej regularizácie

- **Overfitting**

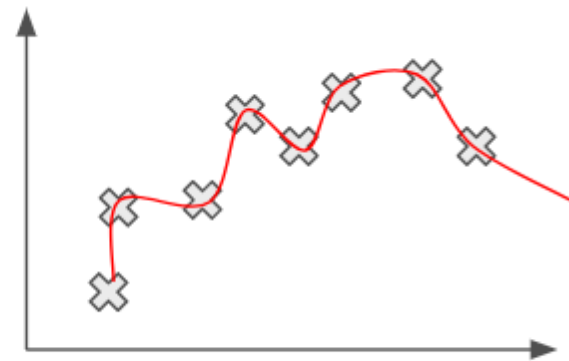
- menej kombinácii vstupov
- viac regularizácie

Underfitting

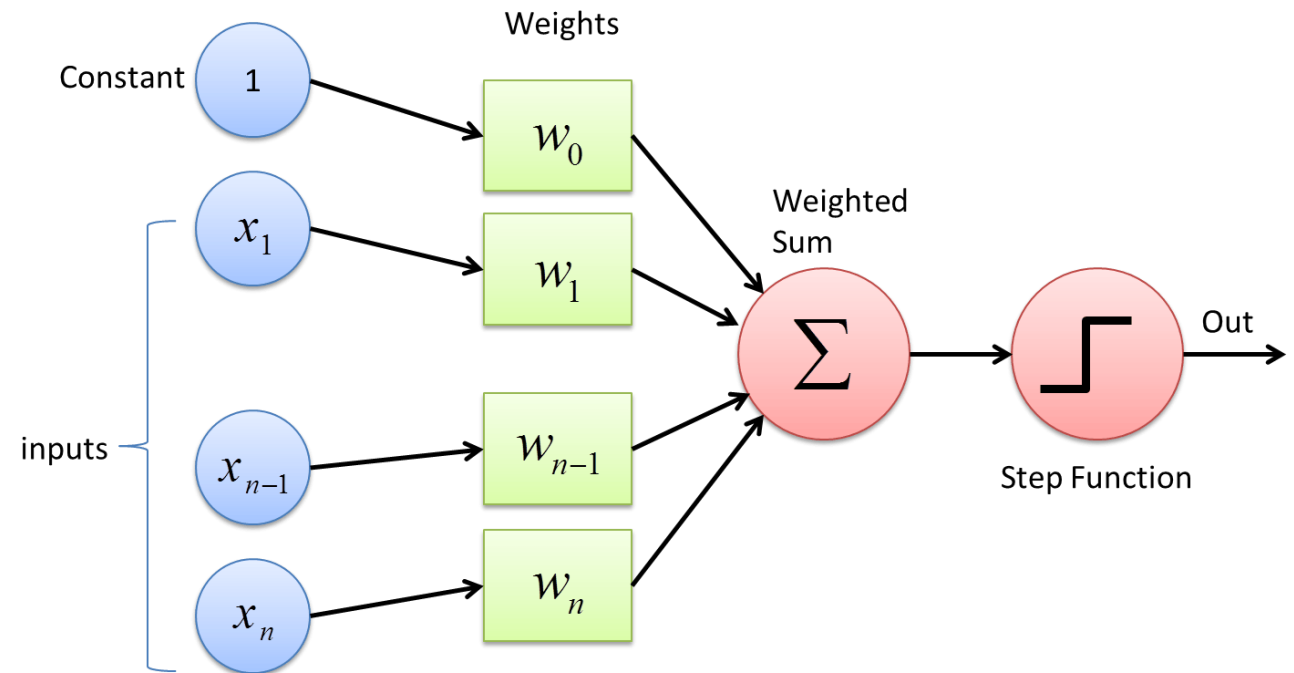
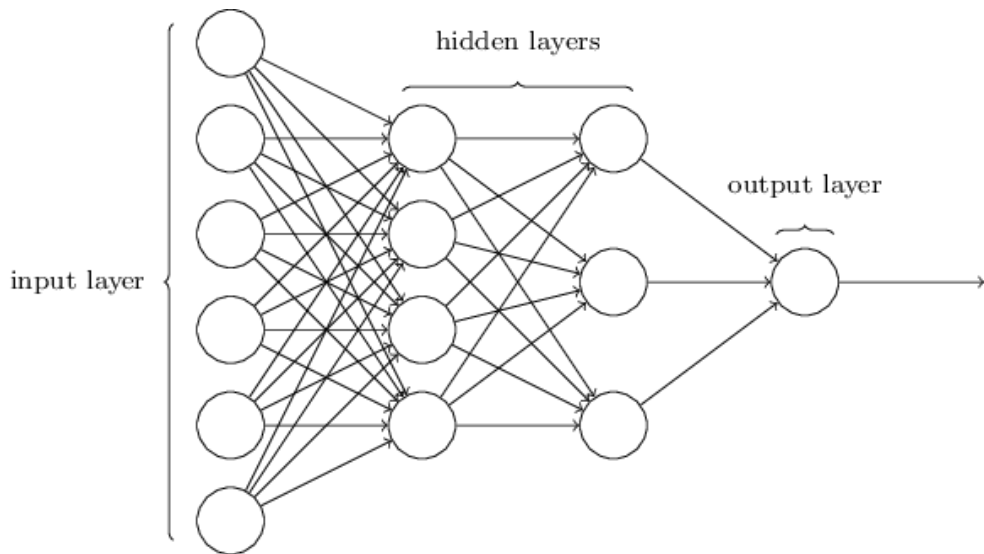
Optimal

Overfitting

Neurónové siete

- Playground - <https://playground.tensorflow.org>
- Perceptron, Backpropagation, FeedForward NN, aktivačná funkcia, online vs. batch

TensorFlow

- https://colab.research.google.com/github/tensorflow/docs/blob/master/site/en/tutorials/eager/custom_training_walkthrough.ipynb

Ďakujem za pozornosť